

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

हुलाक सेवा विभाग

हुलाक निर्देशनालय, धनुषा

जनकपुरधाम, धनुषा

सूचनाको हक कार्यान्वयन सम्बन्धि ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) बमोजिम

स्वतः प्रकाशन गरिएको ।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को

तृतीय त्रैमासिक प्रतिवेदन

२०८१ माघ महिना देखि चैत्र महिना सम्म

हुलाक निर्देशनालय, धनुषा

जनकपुरधाम, धनुषा

फोन नं. ०४१-४२०१६२

Email :dhanusha@nepalpost.gov.np

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
हुलाक सेवा विभाग
हुलाक निर्देशनालय, धनुषा

जनकपुरधाम
हुलाक निर्देशनालय, धनुषा
जनकपुरधाम, धनुषा

१. परिचय

हुलाक भन्नासाथ सामान्य चिठीपत्रहरू आदान-प्रदान गर्ने कार्यलाई नै बुझिन्छ । हुलाक सेवा भन्नाले चिठीपत्र तथा प्याकेजहरू(parcel) एक स्थानबाट अर्को स्थानमा पठाउने एक प्रणाली भन्ने बुझिन्छ । व्यक्तिगत तथा अन्य सबै प्रकारका चिठीपत्र, कानूनले निषेध गरे बाहेकका सामग्रीहरू (समाचार पत्र, किताब, पत्रिका, साहित्यिक सामग्री तथा अन्य व्यापारिक सामग्री) विश्वको एक स्थानबाट अर्को स्थानमा पठाउने कार्य नै समग्रमा हुलाक सेवा हो ।

विश्वमा सन् १६६० मा बेलायतका तत्कालिन राजा चार्ल्स द्वितीयले General Post Office स्थापना गरेको इतिहास भेटिन्छ । नेपालमा चिठीपत्र मार्फत खबर, सूचना र समाचार आदान-प्रदान गर्न हुलाक सेवाको शुरुवात प्राचिन समयमा नै भएता पनि व्यवस्थित रूपमा तत्कालीन राणा प्रधानमन्त्री रणोद्विप सिंहको पालामा वि.सं.१९३५ मा स्थापित नेपाल हुलाक घरबाट प्रारम्भ भएको हो । नेपालको हुलाक सेवा विश्व हुलाक संघ तथा एशिया तथा प्रशान्त क्षेत्रीय हुलाक संघको सन् १९७४ मा सदस्य भएकोले नेपालका हुलाक सम्बन्धी कानूनका साथसाथै हुलाक सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड, मार्गदर्शन, सम्झौता, समझदारी तथा कन्भेन्सन तथा विश्व हुलाक संघका हुलाक प्रणालीहरू पालना गरी हुलाक सेवा सञ्चालन हुँदै आएको छ ।

यस हुलाक निर्देशनालय, धनुषा अन्तर्गत ७ वटा जिल्ला हुलाक कार्यालय, १२८ वटा हुलाक कार्यालयहरू रहेका छन् ।

धनुषा जिल्ला भित्रका लागि जिल्ला हुलाकको रूपमा समेत काम गर्ने यस निर्देशनालयको संरचना अन्तर्गत १७ वटा हुलाक कार्यालयहरू र १ वटा हुलाक काउण्टर रहेका छन् ।

२. कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार

प्रचलित कानून र अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी सम्झौताका आधारमा नेपाली जनतालाई शीघ्र तथा विश्वसनीय रूपमा चिठीपत्रमा पहुँच कायम गर्नु यस कार्यालयको प्रमुख कार्य हो । यसका अन्य प्रमुख कार्यहरू देहायबमोजिम छन् ।

- चिठीपत्र तथा पुलिन्दाहरू समयमै सम्बन्धित प्राप्तक समक्ष पुर्याउने तथा आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने,
- चिठीपत्र तथा पुलिन्दाहरू रजिष्ट्री गर्ने/गराउने,
- हुलाक टिकट बिक्री वितरण गर्ने/गराउने ,
- द्रुत (EMS) सेवा प्रदान गर्ने/गराउने,
- मातृहका निकायहरूको नियमित अनुगमन र सुपरिवेक्षण गर्ने,
- रेडियो एफ.एम. तथा केवलहरूको इजाजत पत्रहरू नविकरण गर्ने,
- लोककल्याणकारी विज्ञापन वापत पत्र पत्रिका तथा एफ.एम. हरूको अनुगमन तथा भुक्तानी गर्ने,
- जिल्ला हुलाक कार्यालयहरूबीच आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्ने,
- हुलाक सेवा विभागको निर्देशन बमोजिमको अन्य सेवाहरू प्रदान गर्ने,

३. हुलाक निर्देशनालय, धनुषाको दरबन्दी सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	पद	स्वीकृत पद	स्थायी पदपुर्ति	करार पदपुर्ति	कैफियत
१.	हुलाक निर्देशक	१	-	-	
२.	हुलाक अधिकृत	१	-	-	
३.	नायब सुब्बा	२	२	-	
४.	खरीदार	२२	१२	-	
५.	हल्कारा	५३	७	३५	
६.	हुलाकी	४	३	१	
७.	हे.स.चा.	-	-	-	
८.	ह.स.चा.	१	-	१	
९.	कार्यालय सहयोगी	२	१	-	

४. हुलाक निर्देशनालय, धनुषाबाट प्रदान गर्ने सेवाहरु:

- हुलाक टिकट विक्री सेवा,
- चिठी पत्र रजिष्ट्री पुलिन्दा, EMS दर्ता तथा वितरण सेवा,
- प्राप्त पार्सल पासपोर्ट वितरण सेवा,
- केवल FM रेडियो र पत्रपत्रिका नवीकरण सम्बन्धी सेवा,
- सूचनाको हक सम्बन्धी सेवा स्वतः प्रकाशन,
- छापाखाना लोक कल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८० अनुसार कार्य
- कार्यालयका सम्पूर्ण गतिविधिहरु, सूचना, जानकारीहरु सामाजिक संजाल फेसबुक पेज र अन्य फोन मार्फत नियमित अपडेट गर्ने गरिएकोछ। जसबाट सेवाग्राहीहरुको सूचनाको हक कार्यन्वयनमा सुनिश्चित भएको।
- कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवा प्राप्तिका बारेमा सेवाग्राहीहरुलाई सहयोग गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ।

५. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

सि.नं.	प्रदान गरिने सेवा	लाग्ने दस्तुर र	लाग्ने अवधि	कैफियत
१.	टिकट विक्री	लागू नभएको अनुसार	तुरुन्त	
२.	रजिष्ट्री पत्र र पू. दर्ता	लागू नभएको अनुसार	तुरुन्त	
३.	पत्रिका हुलाक दर्ता नवीकरण	नियमानुसार	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
४.	केवल नविकरण, FM रेडियो नविकरण	अघिल्लो वर्षको रोयल्टी तिरेको हुनुपर्ने	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
५.	द्रुत पत्र दर्ता	तोकिए अनुसार	तुरुन्त	
६.	चिठी पत्र, पासपोर्ट वितरण	निशुल्क	तुरुन्त	
७.	केबुल, FM रेडियो रोयल्टी	चालु आ.व.को नवीकरण तिरेको हुनुपर्ने	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
८.	पोष्ट बक्स नवीकरण	गत आ.व.को नवीकरण गरेको हुनुपर्ने	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
९.	छापामाध्यम लोक कल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन, प्रशारण, अनुगमन, निरीक्षण तथा रकम भुक्तानी	छापामाध्यम लोक कल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन सम्बन्धि मापदण्ड, २०८० अनुसार लाग्ने दस्तुर	प्रत्येक महिनाको ७ गते भित्र अनवार्य रूपमा बिल पेश गर्नुपर्ने	

६. सम्पादन गरेको डाँक वस्तुको विवरण

अवधि: आ.व. २०८१ माघ १ देखि मिति २०८१ साल चैत्र मसान्त सम्म।

१. हुलाक वस्तु दर्ता संख्या:

क्र. स.	हुलाक वस्तुको प्रकार	जि.हु.का./इ.हु.का./अ.हु.मा दर्ता(आन्तरिक)	विदेशका लागि दर्ता भएको(वैदेशिक)	कैफियत
क.	साधारण चिठी	228	-	
	रजिष्ट्री चिठी	6988	16	
	विमा चिठी	-	-	
	साना पाकेट	-	-	
	हुलाक दर्ता	-	-	
	सामाचार पत्रपत्रिका	-	-	
	अन्धा साहित्य	-	-	
	बुक पोष्ट,छापा कागज	-	-	
ख.	पुलिन्दा	6	-	
ग.	EMS By Land	26	-	
	EMS By Air	56	-	
जम्मा		7304	16	

२. हुलाक वस्तु आयात संख्या:

क्र. स.	हुलाक वस्तुको प्रकार	आफ्नो जिल्लाभित्र वितरणको लागि अन्य जिल्लाबाट प्राप्त भएको	आफ्नो जिल्लाभित्र वितरणको लागि विदेशबाट प्राप्त भएको(वैदेशिक)	कैफियत
क.	साधारण चिठी	657	56	
	रजिष्ट्री चिठी	4521	62	
	विमा चिठी	-	-	

	साना पाकेट	-	21	
	हुलाक दर्ता	-	-	
	सामाचार पत्रपत्रिका	140	58	
	अन्धा साहित्य	-	-	
	बुक पोष्ट,छापा कागज	-	-	
ख.	पुलिन्दा	61	-	
ग.	EMS By Land	-	-	
	EMS By Air	117	8	
जम्मा		5496	205	

3. हुलाक वस्तु निर्यात संख्या:

क्र. स.	हुलाक वस्तुको प्रकार	आफ्नो जिल्लामा दर्ता भइ अन्य जिल्ला हुलाकको लागि चलान भएको(आन्तरिक)	आफ्नो जिल्लामा दर्ता भइ विदेशको लागि निर्यात भएको(वैदेशिक)	कैफियत
क.	साधारण चिठी	212	-	
	रजिष्ट्री चिठी	3646	16	
	विमा चिठी	-	-	
	साना पाकेट	-	-	
	हुलाक दर्ता	-	-	
	सामाचार पत्रपत्रिका	-	-	
	अन्धा साहित्य	-	-	
	बुक पोष्ट,छापा कागज	-	-	
ख.	पुलिन्दा	6	-	
ग.	EMS By Land		-	
	EMS By Air	56	-	
जम्मा		3920	16	

4. हुलाक वस्तु वितरण संख्या:

क्र. स.	हुलाक वस्तुको प्रकार	आफ्नै जिल्लाबाट प्राप्त हुने वस्तुको वितरण भएको	अन्य जिल्लाबाट प्राप्त हुने वस्तुको वितरण भएको	विदेशबाट प्राप्त हुने वस्तुको वितरण भएको	कैफियत
क.	साधारण चिठी	184	657	56	
	रजिष्ट्री चिठी	3355	4521	62	
	विमा चिठी	-	-	-	
	साना पाकेट	-	-	20	
	हुलाक दर्ता	-	-	-	
	सामाचार पत्रपत्रिका	-	140	58	
	अन्धा साहित्य	-	-	-	
	बुक पोष्ट, छापा कागज	-	-	-	
ख.	पुलिन्दा	-	61	-	
ग.	EMS By Land	26	-	-	
	EMS By Air	-	100	6	
	जम्मा	3565	5479	202	

5. डाँक थैला - आयात - 1596 निर्यात - 1618

७. राजश्व विवरण

महिना	हुलाक सेवा शुल्क			रेडियो/एफ.एम. नविकरण वा रोयल्टी वापत आम्दानी	केवल नविकरण वा रोयल्टी वापत आम्दानी	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना जफत	अन्य
	टिकट विक्री	काउन्टर दर्ता	वैदेशिक पुलिन्दा				
माघ	३०००००।	९६२९५।	१५१०।	-	-	-	
फाल्गुन	२८००००।	१०९८५०।	३४५५।	-	-	-	
चैत्र	३२००००।	५६७००।	८२१०।	-	-	-	

८. बजेट विनियोजन तथा खर्च विवरण

महिना	खर्च	बजेट	खर्च	बांकी	खर्च प्रतिशत	कैफियत
माघ	चालु	८,००,६९,४८५।	३३४३७७३२।	४६६३१७५३।	४१.७६%	
	पूजिगत	२४,००,०००।	२२९२०८१।	१,०७,९१९।	९५.५०%	
फाल्गुन	चालु	८,००,६९,४८५।	३९१०५३९६।	४०९६४०८९।	४८.८३%	
	पूजिगत	२४,००,०००।	२२९२०८१।	१०७९१९।	९५.५०%	
चैत्र	चालु	८,००,६९,४८५।	३९१०५३९६।	४०९६४०८९।	४८.८३%	
	पूजिगत	२४,००,०००।	२२९२०८१।	१०७९१९।	९५.५०%	

९. छापामाध्यम लोककल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशनको भुक्तानी रकम

पत्र पत्रिकाको संख्या	भुक्तानी रकम	कैफियत
४३	३३२२४७४।	पौष मसान्त सम्मको भुक्तानी ।
रेडियो/एफ.एम./टेलिभिजन संख्या: ६	०।	आ.व. २०८१/८२

➤ केबुलको संख्या: ७

➤ एफ.एम.रेडियोको संख्या : १२

➤ पत्र पत्रिकाको संख्या : ४३

१०. ऐन,नियम,विनियम वा निर्देशिकाको सुची:

हुलाक ऐन, २०१९

हुलाक नियमावली, २०२०

अतिरिक्त हुलाक नियमावली, २०३४

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५

छापा माध्यम लोककल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन मापदण्ड, २०८०

११. सूचनाको हक अन्तर्गत सूचनाको हक माग्ने र पाउनेको विवरण : २०८१ माघ देखि चैत्र मसान्त सम्म सूचनाको हक अन्तर्गत लिखित सूचना माँग गरेको १ सूचना समयमै उपलब्ध गराईएको छ । समय समयमा चिठ्ठीपत्रको खोजतलासको लागि फोन, ईमेल र सामाजिक संजालबाट आवश्यक सूचना प्रदान गर्ने गरेको ।

भविष्य

तयार गर्ने

प्रमाणित गर्ने

नि.हुलाक निर्देशक